

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 ft, félre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. é.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOSZVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: 8t hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s egyeztet beiktatás után 30 kr. bélyegdíj. — Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demján László könyvkereskedésében. Postán: Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppell Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent
Nyititéri cikkek:

sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez címzendők. — Előfizetések a hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Dolgozzunk!

Pest, november 28.

(Brrr.) Dolgozzunk többet, sokat — ezt hangoztatják ellenzőik soraiban azok, kik csaknem naponta elmondogatják:

mily **lassan** halad a kormány és képviselőház előre a reform terén;mily **kevés** azon eredmény, melyet a Deák-párt a kiegyezés óta hazánk szabadelvű és alkotmányos modern államát fejlesztése művében maig felmutatni bír.Bizony, ha figyelemmel körütekintünk, be kell vallanunk, hogy **sok**, felette sok van még hátra; de azért csak nem sietünk, holott mi igazán nem várhatunk; nem tudjuk levétközni a régi embert, a régi szokást, bár tudjuk, hogy a **sok szóval karöltve jár a kevés tett**; nekünk pedig ez utóbbira lenne szükségünk nemcsak a honvédelmi ügyekben, hanem a korszerű önkormányzat-szervezése, a közigazgatás és jogszolgáltatás modern tökéletesítése körül is.A **szónokolhatnáság** ez egyik hagyományos, a rendiség korából reánk átszállott bűne a mi értelmiségünknek; még pedig olyan szónoklati szenvedély ez, mely nem törekszik a fennforgó tárgy minél alaposabb kifejtésére, mindennel megvilágítására, hanem hatást vadászva emelgeti a párt-érdek zászlóját magasra, s keresve keresi: **mivel** lehetne a házbán muló tapsokat, otthon még mulandóbb népszerűséget szerezni. Ezen módon elvesztegetnek törvényhozásunk termében napokat, s ez idő előtt az ellenzék lapjaiban rakásával jelennek meg a cikkek arról: mily **lassan** haladunk, mily **keveset** dolgozunk. Lássuk hogyan vestegeti az időt a szószapartás.A képviselőház nov. 25-ki ülésében az volt napirenden, mi módon fedeztessenek a törvényhatóságok közigazgatási költségei. A pénzügyi bizottság előadója megtette indokolt részletes jelentését; az ellenzék egyik vezére hozzájárult az ő módosító indítványával, melyet az állandó pénzügyi bizottság előadója, s a kormány nevében a pénzügyér magáévá tett a ház helyeslése közt, — de azért a felírt szónokok **nem** állottak el — az elnök felhívására — a szótól. Azt gondolták: hát zsebkönyben vagy agyunkban maradjanak-e azok a szép beszédek, melyekkel választóinknak azt vagyunk bebizonyítandók, hogy nem hiába ülünk az ország termében; hisz ezekből kell felismerniök, hogy **mi** vagyunk a törvényhatósági autonómia legerősebb oszlopai, mi segítünk terheiket megkönnyíteni!Korántsem, jó uraim! Ti **újabb** terheket raktok a nép, tehát választóitok nyakára is; mert a parlamenti tanácskozás hasztalanul elvesztegetett óráival, napjaival ezeket és ezeket pazaroltak el a drága adópénzekből; pedig hát tudnotok kellene, hogy nekünk az idő nem csak pénz, de élet is: ha elkészünk, visszapótolhatlanul elkészünk. . . .Alig van 4 hetecskén az 1872-ki budget tárgyalására, de azért **nem** sietünk; a teljesen, minden oldalról megvitattott, befejezett tárgy felett nem szavazunk, mert hát beszélhetnénk — hazafelől a megyei közigazgatási költségek fejezetéről hangosan, édesgetőleg.

TÁRCZA.

Jókai Mór.

Schmidt Juliánról.
(Folytatás.)

Ha bár sokat lehet is felhozni a „Fekete gyémántok” ellen, mindazáltal a rendkívüli találmány, a mi ezen regényben nyilatkozik, engem mégis arra ösztönzött, hogy a szerző többi műveivel is megismerkedjem. Nagyon sajnálom, hogy humoristikus regényeit, a melyekben neki különösen ki kell tűnnie, nem sikerült megkapnom; de komoly irányú regényeiben is gazdag kincs bányára találtam.

Jókai mindenütt kitűnő, a hol kiválóan magyar szokások és életképek festésével foglalja közre; valamely jellemnek sajátos életét és sorsát önmagából kidomborítani, kevésbé sikerül. Hogy az olvasót folytonos meglepetésben tartsa, mint az egész francia iskola, fantasztikus segédesszövekhöz folyamodik, a melyek igen könnyen melodramatikus rajzokba csapnak át.

Különösen három nagyobb regénye van, mindenik nemzeti tárgyú, a melyeket az olvasó figyelmébe ajánlok. Az első „A régi jó táblabírák” megjelent 1852-ben. A táblabírák megyei tisztviselők, a kik a nyomorgatott nép érdekében gyakran összeütközésbe jöttek az uralkodó arisztocratiával. A regény pompás falusi kép festésével kezdődik: egy vándorsereg elhagyja az éhséggel sújtott Kallistfalva környékét. Ebben a képen minden beszél, az ember maga előtt látja az egyes alakokat, a mint járnak s kelnek, látja a kiaszott mezőket; az iszonyt

Azonban van nekünk még egy másik példánk is, mely nemcsak a késletetés odiumát rakja az ellenzék egy részének vállaira, hanem ép ezt a töredéket teszi felelőssé azon eshetőségért is, ha valahogy ismét indemnyitvel kellene az újvébe lépni kormányunknak.

Egy üdvös eszme pendult volt meg a parlamenti pártok körében, az t. i., hogy a költségvetés kétes pontjai felett jó lenne a pártok irányadó férfainak értekezletet tartani, hogy így a könnyebben kiegyenlíthető vitás pontok, a parlamenti nyílt tárgyalások előtt tisztességgel el, vagy legalább **kevesbítettessenek**.Ki tudná megmondani, mennyi időt nyerhetünk volna ez által arra, hogy a budget fontosabb részeit **behatóbban** megvitassuk, s még is **maga** idejében készüljünk el a költségvetés megszavazásával, jótékony lendületet és alkotmányos keresztséget adván az állam lebegő hajójának.

Az üdvös eszmét felkarolta a Ghyczyt követő balközépi dandár; de ellene volt azon nagyobb számú had, mely Tisza Kálmánra hallgat, s így ex-conferentia az előleges értekezlet eszméje eléjtetett, elutasították, s ezt diadalmasan kihirdette az „Ellenőr.”

Vajjon van-e ok az ilyen actusért diadalni harsonába fújni? Alig hisszük. Mert, ha elközeleg a karácson és az újév, sokan haza fognak kíváncsogni, s ha valahogy a budget megszavazásával el-készünk, ép az „Ellenőr” nyomában járó balközépi fractio fog nagy lármát ütni, derekasan hangsúlyozván: ime a drágalatos kiegyezés, melynek alapján a **költségvetést sem lehet maga idejében megszavazni**, s a kormány folytonos indemnyitkell ruháztatik fel, **látszattá válván a parlament legfőbb joga és tevékenysége, az állam-költségvetés rendes megállapítása**.

Amde a kérdésre meg lesz a felelet, csak az általunk érintett példákra és ezekhez hasonlókra kellend mutatnunk, hogy az ellenőri balközépi fractionnak elmondhassuk: mindez a ti művetek!

A „Kol. Közl.” eredeti távsürgőnye.

Bukurest. Catargiu nem akar maradni, a kamra és senatus nem engednek a vasutkérdésben; Ausztria-Magyarország és Németország közösen léptek fel. A helyzet válságos, bonyolult, seki sem akar miniszteri tárczát vállalni.**Szt-Pétervár. A Szt-György-rend ünnepére Moltket is meghívta a csár; hirlik, hogy Vilmos császár is megjelenik ott.**

Legujabb táviratok.

Berlin, nov. 27. Ma nyitott meg a porosz országgyűlés. A trónbeszéd legelőbb is magas megelégedést fejezi ki a porosz népnek a közelebbi időnek eredményeiben való részvétele felett; a porosz véderő kiképzésének sikere, továbbá a porosz nép hűsége és hazafias odaadása felett, a miért a király a nép képviselőinek újra köszönetét fejezi ki, s ezeket mondja: Míg az új német

gerjesztő nyomorúságot megragadó igazsággal festi, a nélkül, hogy valahol torzképet csinálna, a színekben mindenütt kellő mértéket tart.

Éppen ily jeles a Brenoczy ház családi képcsarnoka is. A hideg szívű és finom szokású ősmagyar aristocrata fia, ki már amerikai módot sajátított el, leány, ki a fából kiűt és nagy kedve van színésznővé lenni, a plebejus, ki a család elsovadt vagyonát arra használja, hogy mint Gilbert Glussin szerencsésjét megalapítsa, ki az előkelő uraságokat minden kigondolható módon kizsebeli és megsejálja, mégis meghajítja magát előttök és fél fölök nemcsak színből, hanem bensőleg. E mellett az alárendelt alakok, az ispán, egy egészen közönséges fickó, és a kétségbeesett vagabundus, a kinek nem levén mit többé veszítsen, magát a sors szerepének játszására hivatottnak érzi. A személyeket, a kinek egy cselekvényre közre kell működnie, a helyzetet, mi által azok ezen cselekvényre indíttatnak, nem lehet jobban festeni és csoportosítani; az olvasó kénytelen mindent igazán elhinni, folytonosan érdeklődik és feszülten várja, hogy mi fog történni.

A regény további folyása azonban nem tart egyenlő lépést ezen kitűnő beosztással. Az ember egyik meglepetésből a másikba üzetik; a szerző mintha formászerint arra igyekeznék, hogy mindig olyan dolgok történjenek, a mit az olvasó legkevésbé vár és ez a folytonos csalódás és várakozás végre kifárasztja az embert.

Sokkal nagyobb dicséretet érdemel a következő regény: „Egy magyar nábob” 1853-ól. A cím könnyen félrevezethet: a regény hőse, Kárpáthy János, nem angol értelemben vett nábob, hanem egy valóságos főúr, egyike Magyarországnak leggazdagabb földbirtokosainak.

birodalomnak ezentul kötelessége a nemzeti hatalom és biztonság ápolása, a porosz népképviselőt most inkább szentelheti magát a birodalom belső intézményeinek kifejtésére. Hangsúlyozza a király, hogy Poroszország pénzügyi helyzete — eltekintve a hadi-áldozatoktól — a háboru eredményének befolyása mellett igen megnyugtatólag tekint a további kedvező kifejlés elé. A trónbeszéd törvényjavaslatokat jelent be: a bir. hadikincstár alakítása által rendelkezhetővé vált porosz államkincstári állandók felhasználásáról, és néhány más rendkívüli bevételekről, melyek az államadósság törlesztésére lesznek fordítandók. Megjegyzi a trónbeszéd, hogy a kedvező pénzügyi helyzet megengedni, hogy a következő években az államháztartás összes szükségleteinek terjedelmét mértékben eleget lehessen tenni. A trónbeszéd törvényjavaslatot helyez kilátásba ez irányban, a hivatalnokok fizetésének tetemesebb felemelése végett, az egyes adók leszállítása, új modoru forgalmi utak állítása iránt. Továbbá ismételt előterjesztéseket a kereseti, földtulajdon és jelzálogjog iránt, valamint a kerületek szabályozására vonatkozó előterjesztés igértetik. A trónbeszéd megemlíti továbbá a tartományok községi önkormányzatának előhaladó kifejlését. Az egyházi mozgalmak tekintetében a kormány megóvását igéri az államhatalom teljes önállóságának, mely a jog és polgári rend tekintetében, az egyházak jogosult önállósága mellett az egyesek vallási és lelkiismereti szabadságát is oltalmazni fogja. Idevonatkozólag az országgyűlés elé törvényjavaslatok fognak terjeszteni a polgári házasság iránt. A trónbeszéd végül különös figyelmébe ajánlja az országgyűlésnek a synodusi költségek előszerzését; és több előterjesztést igér a közoktatásra vonatkozólag.

Róma, nov. 27. A király a parlamentbe és onnan visszakocsizásakor a nép által igen élénk üdvözléssel. A parlament megnyitását jelen voltak: Humbert koronaherceg, Carignan hg., Margit hercegnő, a brasíliai felségek a diplomai testület, sok senator és képviselő. A trónbeszéd nagy tetszéssel fogadtatt.

A kolozsvárvárosi szerv. bizottság 20-as albizottságának munkálata.

(Folytatás.)

71. §. Az ujonczozásnál végzi a törvény által reáruházott teendőket és véleményez, esetleg eljár a törvény vagy reneletek által közegészségügyi, vagy orvos-rendőri tekintelben hozzá utalt ügyekben.

72. §. A közegészségügyi statisztikai adatokat a kijelölt hatáskörben, az orvosok gyűjtik össze, s félévénként a főorvoshoz felterjesztik, kinek kötelessége ezen adatok alapján az egész város egészségügyi statisztikáját; a fennálló szabályok szerint összeállítani, s a közelebbi félév első havában jelentést mellé a bizottságnak előterjeszteni.

73. §. Ellenőrizi a városi orvosokat, állatorvost és bábát és felügyel arra, hogy azok kötelességüket pontosan teljesítsék, különösen pedig arra, hogy a vagyontalan betegeket, ezek felkérése folytán, szorgalommal gyógykezelje.

74. §. A főorvos köteles minden a városon levő gyárakat, középületeket, a piacdon elárusítandó gyümölcsöket, étel- és italnemüket egészségi szempontból; a borbély műhelyeket tisztasági tekintetből felügyelni; az idegen orvosoknak, állatorvosoknak, bábáknak, és gyógyszerárnlóknak, kik a városon valamely orvoslást, gyógyszer-

Szerfelett érdekes alak, egészen nemzetiesen van kigondolva s a megszólalásig élhető. A roppant nagy gazdagságu férfi nem tudja mi tevős legyen vagyonával; tart magának egy majmot, egy udvari bolondot, egy udvari poétát s olyan életet folytat, a mely a nagy Péter háztartására emlékeztet; emellett van benne valami kedélyes és a kicsapongások következtében megrongált állapotában is bizonyos aristocratiái nymbus környezi. Társaságában megismerjük a magyar vidéki nemesség minden jó és rossz szokásait; az ünnepélyességek és élvezetek le egészen a mellék személyekig úgy vannak festve, hogy az ember előtt minden teljesen látható; csak a nyaktörő csárda gazdáját Bus Pétert, a nemes embert és a hatalmas verekedőt Kulifalvyt említem, ezek a részletekig szemléltetőleg és valódi humorral vannak kidolgozva; minden a mit magunk előtt látunk ránk nézve teljesen idegenszerű és mégis oly benyomást gyakorol, hogy valódiságok felett nem kételkedhetünk. A történet 1824- és 1825-ben folyt le.

A magyar nemesség zajos udvarából Párisba visz a költő, azon helyre, hol a finom izlésű magyar urasok eszményképöket feltalálják. A tulajdonképpeni párisi történetekre nem akarok nagy súlyt fektetni, ezeket a francia írók jobban festik, de egy néhány találó magyar jellemet ezen kirándulásnál is nyerünk. A Kárpáthy le-dér unokaoceése, Abellón, igen érdekes ellentétet képez jóindulatú nagybátyjával szemben és példájából megtanuljuk, hogy az eredeti magyar garázdálkodás még mindig túrhetőbb, mint az elvetemedettség, a mi Párisból szivarig ki és sajátítottatik el.

Jókai hazája bűnét igen tisztán feltárja, de ezekkel szemben mégis egészen más álláspontot foglal el,

árulást vagy mütétet kívánnak gyakorolni, addig engedélyt nem adhat, míg az illető képesítvényi okmányokat megvizsgálván, erről a polgármesternek jelentést teszen, ez beleegyezését nem adta.

B) Az orvosok.

75. §. Az orvosok a főorvos felügyelete és rendelkezése alatt állnak és annak hatáskörhöz tartozó intézkedéseit foganatosítani kötelesek.

76. §. A polgármester és főkapitány rendeletére tartoznak a közegészséget érdeklő jelenségek, hullák rendőri megsemmisítését, esetleg felboncolását, mint szakértők eszközölni, valamint a rendőrbíró felhívása folytán könnyebb testi sértések esetében véleményt adni.

77. §. A megkereső feleknek testi sértésekről látleletet kötelesek kiadni és a vagyontalan betegeket ingyen gyógykezeln.

78. §. A himlőoltást a szabályszerű halotti szemléket s minden más rendőri intézkedésből származó vizsgálatokat az előirt időben és a fennálló szabályok szerint felelősség mellett teljesítik és azokról jegyzőkönyvet vezetnek.

79. §. Összeállítják és a főorvoshoz beterjesztik a rendszeresen kiállított egészségügyi statisztikai adatokat.

C) Az állatorvos.

80. §. Az állatorvos, ki a főorvos felügyelete alatt áll, éber figyelemmel köteles kísérni az állatok egészségi állapotát s észrevett betegség, járvány vagy ragály esetében annak elfojtására s terjedésének megállítására a fennálló rendeletek szerint szigoruan eljárni. Összeállítja s a főorvoshoz beterjesztik az arra vonatkozó szabályokban előirt statisztikai kimutatást.

81. §. A kivágandó marhák egészségi állapotára nézve naponként a vásárookra hozott, vagy a vásáron áthajtani célba vett marhákra nézve pedig mindannyiszor vizsgálatot tart s erről jegyzőkönyvet vezet.

82. §. A városi csordákat időnként hivatalból, a polgármester vagy más illetékes közeg felszólítására pedig mindannyiszor megvizsgálja.

83. §. Minden rendőri intézkedésből eredő rendeleteket szakmája körében haladéktalanul teljesíteni köteles.

D) B á b á k.

84. §. A bábák az orvosok felügyelete alatt állván, teendőiket a fennálló szabályok szerint teljesítik és különösen kötelesek a szegényeknek elhivatásukhoz köpesti segítségére lenni.

X-ik Fejezet.

Adóügyi osztály.

85. §. Kolozsvár városa az 1868-ik évi XXI. t. cikk 2. §-sa szerint oly községet képezvén, mely a közadók (föld, ház, jövedelem, szem, kereseti adó) kivételénél az egyéni felosztást maga gyakorolta, s gyakorolja — az adóosztály általánoson midazon teendőket végzi, melyeket az idézett t. cikk 2, 3, 4, 5, 22, 23, 25, 31, 33, 35, 36, 37, 39, 40, 41, 43, 44, 47, 48, 49, 55, 57, 59, 61, 68, 69, 73, 74, — úgy a XXII, XXIV, XXV, és XXVI. t. cikkek ide vonatkozó cikkelyei a községi előjárókra s városi polgármestertervezésnek s esetleg melyeket az 1870-ik évi I. V. t. cikk, az önálló törvényhatósággal bíró városokra kiterjeszt, s melyek — az adót illetőleg — a XLII. t. cikk 17 §-ában irt kivétel alá nem esnek.

86. §. Az előbbi §-ban érintett XXI. t. cikk 2. §-sa szerint a földadó egyéni kivételére is a városi adóosztály lévén hivatva, minden egyes birtokos birtokivé-

mint Turgenjew Iván a „Füst”-ben Oroszhoz fonokságánál. Jókai tele van hittel és reménnyel, sőt ő bizonyos Magyarország jövőjéről. Általában nagyon örvendeztető a magyar hazafiakban az, hogy habár néha nagyon is szeretnek szájhösködni, a mely hibát Jókai sem hallgat el, mindazáltal nemcsak hisznek és reménylenek, hanem a maguk módjuk szerint férfiasan igyekeznek az előre haladni. Midőn Kárpáthy Jánost megtérítik, hogy hazafi legyen, kezdetben ugyan nem tud más ajánlatot tenni, mint egy egyet alakítását az agarak nemesítésére, de ezután egyik a másik után következik; mihelyt a jóakarat megvan, lassanként megtalálja az ember a helyes czélt is. A jövő iránti bizalomnak ez a vonása a regénynek sajátos ingert ad és én igen helyesnek találom azt, hogy Jókai éppen azoknál, a kik nagyon is vadan és eszeveszletten rohannak az életbe, kimutatni igyekszik azon erőnyomást, a mely mivelődés következtében jó és nemes tettek forrásává lehet.

Am de hasonló esetekben szükséges a mivelődést indokolni és e tekintetben az író igen könnyen szokott elbánni. Az ő kedvencz hősvél Szentirmay Rudolfal először a párisi nemtelen titovnyáknál találkoznak, a mint ez ott életével játszik és kétségbe van esve a felett; két évvel azután hazájában van, mint a szabadelvű ellenzék vezére, a kit az egész országban mindenki nagyra becsül, a ki éppen oly esélyes mint erélyes és mély belátással bír mindarra, a mire hazájának szüksége van. A két helyzet között egyéb semmi sincs, mint egy szeretetmellő növeli házassága. Lehet ugyan, hogy egy jó nő hasonló csudákat tehet; de végre is azt nekünk látni kellene; mert a csupa halálra nem hiszzük el.
(Folyt. köv.) h.

nek az alábbi 3. -ben jelzett módon lett kiigazítása és sommázása után, abból a B. tabellában előforduló, minden egyes adózó neve után a földadót úgy jegyzibe, hogy ott ennek alapja, a catastro. tiszta jövedelem is kitüntetve legyen.

A „seregbőli barát“ és „zárdai“.

Ugyan zárdai atyám, mily okból tapodtak volna, az illetők törvényt, midőn az gátul nem szolgált a szervezésre! — midőn törvényesen is mindenik, magkaphatta kenyérét! — Ha a törvénytelen — posito sed non concessio — tulságosan kecsesítő előnyvel csalogatta volna a testületet, akkor nem lett volna oka, hogy meg-inogjon, vagy eltántorodjék, miért? mert örültségek görbe, tekervényes uton haladni, midőn egyenes vonalban is a cél elérése érni. A törvénytelen tiszteletben tartása és megerősítése nem volt akadály, hogy az érdem elismerését, méltánylást, jutalmazást kaphasson; — — — — — nek tehát a törvénytelen? talán az érdemtelen? — — — — — pártfogására? Ezen fölfevést megzafolja a választás; mert egy sem nyert oly állomást, melynek megfelelni képtelen lenne.

Hogy a capitulum tagok törvénytelenek lettek legyen, arra ok nem volt; már pedig okozatot, ok nélkül föltételezni absurdum.

De zárdai atyám előtt, az ily logikai bevitás után is, a capitulum törvénytelen.

Hogyan atyám uram? Am azt okosan, jozanan föl nem teheti, hogy a törvénytelen excondictio követték volna el, miután a választásoknál, nem volt az általános egyöntetűség, hanem szerepelt egyesek megválasztása tekintetében, a többség és kisebbség; mit semmi egyéb nem jelez, a meggyőződés milyenségén kívül. Miután pedig jelenkezett többség és kisebbség, ha egyik fél a törvénytelen terére lép, lehetetlen, hogy a másik csupán meggyőződésének diadalra juttatása miatt is, hallgatagon eltorjse a hangosan ne protestáljon, és vajjon történt-e ez? — nem!

Midőn Zárdai atyám elfoglaltságának eminens vak-ságában, az igazság magaslatára nem tud fölemelkedni: akkor hinnie kell, hogy sem lelkiismerete, sem jogér-zete, még becsülete sem volt egy capitulum tagnak sem; hisz másképp az általa körömszakadt vitatott törvény-telenségnek, nincsen is értelme. — Szintén hinnie kell azt is, hogy az a capitulum ágról-szakadt banditák compániája volt; mert csak ilyen bánhatók, oly erdeiesen egy becsületes idegen öreggel! — Porig alázó szégyen nélkül hiszi ezeket? S ha borzad hinni, miért kiábrál egész az undorig a capitulum törvénytelen ellen? — Miért gyilkol moraliter annyi derék férfit olyan miatt, mire, ha spányol csizmával erőszakolják: akkor sem mutatnak legkisebb hajlamot sem! ők egyenként és egyetemesen a legkiválóbb tiszteletet, odaadást tanusi-tottak a vizitator iránt, s mégis Zárdai atyám, a hiteles kuffók merész ignorálása után, ráijesztés, fenyegetés s a miatt törvénytelenre erőszakolással ámit, — miért fog ön e hallatlan, valótlan módon félelmet, kényszerü-séget a vizitatorra, melyről ő maig semmit sem tud!

De tegyük, hogy a capitulum tagok a vizitatorra mérgesen ráijesztettek, s ő mint idegen és amugy is öreg ember, a félsz miatt tereltetett a törvénytelen választások megerősítésére! Igen, de ha ő Mikházáról és Erdélyből elszabadul, vajjon Laibachban övéi között a félelem pressiója alatt maradt volna-e, hogy még ottan se merjen mocozanni a székei barátok vad eljárása ellen?!

Hej Zárdai atyám nolle-velle el kell hinni azt, hogy a vizitator Laibachban nehezen hallgat, hanem harso-góan visszakiaált, most már nincs okom félni tőletek agyargó barátok, s a mit erőszak után megerősíttem, zavartalan szabadságom és hatalmam egész teljességé-vel megsemmisítem, s ráadásul Róma által is megpe-csételtetem!!

Ez még nem történt atyám uram, s nem is fog megtörténni, midőn az a világos következtetés, hogy a vizitator Mikházán oly szabadon, lelkiismerete és hiva-talos küldetésével megegyezőleg cselekedett, mint akár Laibachban.

Nos Zárdai atyám, hol az alapja azon dörgedelmes érvének, melyet ön „fenyegetés“, „ráijesztés“, „pressio“ hangzatos koholmányára épített! Szlovácek fölkiáltására, nem irigylendő szerencsével támaszkodik; mert ő nem volt az egész capitulum, nem képviselte azt; emberi gyengeség s nem komoly meggyőződés szülte fölkiáltá-sának tévedésében egy tag sem osztakozott, még tudomá-sul sem vette: privát dolog volt az egész, s mint olyan mint a pipafüst nyom nélkül elenyészett. — Hogyan tu-dott ön oly semiségre építeni!!

Nem vette-e észre komolyabb perceiben — ha ilyek fölött még tud rendelkezni —, hogy az igazság és való tényeknek egyszerű érintése is kártya-épületét ha-lomra dönti!

A tények czáfolhatlan logikája után hangsúlyozom azt, hogy midőn ön Szlovácek szavainak kelleténél töb-bet tulajdonit, s fősúlyt fektet azokra, ha valaha valaki a legsajálandóbb tévelygés labirintjében nyomorgott: ugy ön igazán nyomorog; s ha nem lenne a ferdítés, az értelemnélküli daczolás és rágálomban, oly féknélküli-talán sajnálni is lehetne; de így legjobb az imputacion alul tartani. —

A rendtag.

Jelentés a kolozsv. jót. Növegylet váiasztmá-nyának okt. 20. és nov. 21. tartott üléseiről.

1. A sept. 23-án rendezett tüzjáték tiszta bevételül — az akkor tett adományokkal egyetemben 140 frt 97 krt ad be a rendező-bizottmány elnöke b. Kemény Ist-vánné.

2. Mina Jánosné asszonyság az egylet részvényes tagjává lett.

3. Dorgó Albertné befizette alapítványát 1 db. 100 forintos urbéri kötvénnyel.

4. Több társas körben gyermekek között tárlatok s más játékok rendeztetvén a Növegylet javára, azok jó-vedelműül beküldetett a választmányhoz: Schwartzel és Fröhlich gyermekek részéről 4 frt, Schelné asszonyság növelő intézete növendékeitől 10 frt 80 kr, Duréné asz-zonyság növelő intézete növendékei által 4 frt. A vá-

lasztmány köszönettel fogadta a tisztelt anyák, valamint az irt növevelő intézetek vezetői és növendékeik szives megemlékezését.

5. Hasonló köszönetét fejezi ki a választmány gróf Nemes Jánosné és b. Splényi Paulina ő nagyságai iránt, hogy eddigi szép szokásokhoz képest most is meghozták áldozatukat szenvedő embertársaink nyomorának enyhi-tésére, Nemes grófnő 50 frtot, Splényi bárónő 16 meleg fejkötőt küldvén be a választmányhoz szegények közt leendő kiosztás végett.

B. Szentkereszti Stefáni ő nagysága egy általa fes-tett képet a közelebről rendezett tárlatot megelőzőleg és annak folytatában sorsolás után egyetünk javára érteke-sítvén s a tárlati bizottmány elnöke Gr. Eszterházy Já-nosné után e sorsolás jóvedelméül 360 fr. be is adat-ván, a választmány a sorsházast az ülés színén elintézte mely aialommal kihuzatott a 45 szám.

A választmány kifejezte a maga hálás köszönetét a tisztelt bárónő iránt az emberbaráti szeretet és egye-tünk iránti meleg érdekltség e szép bizonyítványáért.

7. A két ülésben a választmány 10 folyamodónak egyszer mindenkorra kiadandólag 36-, harmincz három-nak havi részletekben kiadandólag 314 együtt 350 forin-tat utalványozott.

8. A választmány nagy örömmel értesült közeleb-ből rendezett tárlata minden tekintetben szép, s a vá-lasztmány várakozását feljűmuló sikeréről a rendező bizottmány elnökének gr. Eszterházy Jánosnének követ-kező jelentéséből:

(Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, november 29.

— Az elsőfolyamodású kir. törvényszékek szervezése körüli munkálatokon a legnagyobb eréllyel dolgoznak az igazságügy miniszteriumban, ugy a bírósá-gok elhelyezését mint a személyzet kinevezését illetőleg. A munkálatok 8 - 10 nap alatt a minisztertanács elé ter-jesztetnek.

— Gr. Andrássy külügyminiszter nov. 27-én este Bécsből Pestre érkezett.

— Pesten a min.-elnöki lakoma-cyklus nov. 27. kezdődött meg, s mintegy 150 képviselő és főrendiházi tag volt jelen a Hungaria éttermében. A lakomában sok talpraesott pohárköszöntést lehetett hallani. Lónyay többi közt elodjára, gróf Andrássyra üritett poharat. Haynald érsek a 48-iki miniszterium két jelenfővő tagjára: Vuko-vitsra és Horváth Mihályra, Tisza Kálmán pedig a hon-védségre és egyetértésre.

(—) A földmüsz. földmívelés-, ipar- s ke-reskedelmi miniszterium f. hó 21-én 12,540. sz. a. kelt rendelete folytán a magyar keleti vasutvonalon a hasznos házi állatok és az azoktól származó nyers ter-mények le- s felrakodására az állatjárványok iránt 1859-ben kibocsájtott szabályrendeletek szigorú köve-tése mellett állomásokul Tordamegyében Maros-Ludast, Alsó-Fejérmegyében Tóvist, Aranyosszéken Felvincz és Székely-Földvárt, Marosszéken Nyárádőt, valamint Maros-Vásárhelyt, Nagy-Enyedet és Gyula-Fejérvárt jelölté ki.

— A vármegyék és törvényszékek új szerve-zése organismusa Pestről vett tegnapi magán tudósítás szerint aligha január vége előtt teljesen életbe fog lép-tetetni, pedig az illető miniszterek a legnagyobb erő-megfeszítéssel csaknem éjj-napon át dolgoznak rajta.

— „A „Kelet“ hírlapirodalmunkat tárgyzó cik-keinkre tett észrevételeire ellenészrevételünk az, hogy mikor korszakunk valamely átalános hibáját gyógyítási szándékkal tárgyaljuk, soha nem mernők állítani, hogy mi attól teljesen mentek vagyunk. Ez csak önhitt vagy nyegle teheti. A mi igaz, mondjuk el; okuljunk belőle mi is, mások is.

(—) Illetékes helyről nyert tudósítás szerint a szomszédos Moldovában kiűtött cholera Galaczban csak a kikötő felőli városrésze van szorítkozva, és mind Ga-laczban, mind Brailában csak szorványosan lépett fel. A betegek számát a bukuresti főügynök nyolczra teszi ugyan, de a galaczi csak hét esetről emlékezik, melyek közül négy halállal végződött. Brailában a betegek száma még eddigöl csak kettő.

— Jókainé nagy hatással lépett fel Volumina szerepében a pesti nemzeti színpadon.

— Éber Nándortól Ráth Móránál legközelebb „Az ősi gyakorlatok és a honvédség“ című röpirat jelent meg, melyben szerző számos szakavatott javasla-tot és reform-eszmét mond el a honvédség fejlesztéséről.

— Orczy Bódog báró a pesti nemzeti színház intendansa a Mirell hgnő által vallott kudarc alkalmából beadta volt lemondását, de ez nem fogadtatott el.

— Temesvár környéke valamint magának a városnak kültelepei az idén már negyedszer állnak víz alatt.

— Vasuti baleset. Az alföldi vasut egy vonata, mely f. hó 21-dikén Gombosnál a gőzkomp segítségével a Dunán átszállított és már a tulpartot majdaem elérte volt egyszeriben visszasiklott a kompa és pedig oly se-bességgel, hogy három wagon a Dunába röptetett. Csak nagy erőfeszítéssel bírták innen ismét kivonszolni. Sze-rencsére senki sem volt a vagonokban.

— Ifj. Csáthy Károly gazdasági akadémiai könyvkereskedésében (Debreczen, főtér 7. szám) legu-jabban megjelent könyvek és zeneművekről mai lapunk-hoz van mellékelve az országszerte ismert könyvkeres-ke-dés jegyzéke, melyet t. olvasóink figyelmébe ajánlunk annál is inkább, mert a megrendeléseket 2 fton felül bérmentesen eszközzé, s miután az európai összes könyv-kereskedésekkel közvetlen összeköttetésben áll, képes oly olcsó árban szolgáltatni bármely irodalmi- és zene-művet, mint bármelyik pesti könyvkereskedés. Csáthy ujonnan rendezte be könyv-, mű- és hangjegyekereske-dését, ugy olvasótárat is.

Nemzeti színház. Csütörtökön, november 30-án Vörösmarty Mihály koszosus költő emlékeztetél: „Marót-Bán“. Szomorujáték 5 felvonásban.

Id. felelős szerkesztő: Sándor János.

I. Beküldetett. 28. Minden betegnek erő és egészség, orvosság és költség nélkül.

Revalesciére du Barry Londonból.

Egy betegség sem képes a delicat Revalesciére du Barry-nak ellentállani, a mely gyógyszer és költség nélkül minden gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mi-rigy-, takonyhártya-, lélegzés-, húgyhólyag- és vese-bajokat, gumót, aszkórt, mellszorulást, hurutot, emész-téshiányt, dugulást, hasfolyást, álmatlanságot, gyenge-séget, aranyért, vízkórt, hideglázt, szédülést, vértolulást, fülzugást, émelygést és hányást, még a terhesség

alatt is, hügyfeszít, búskomorságot, sorvadást, csúzt köszvényt, sárgaságot gyógyít. — Kivonat 72,000 el-ismerésből gyógyításokról, melyek minden gyógyszerrel daczoltak. Elismervény sz. 57,942.

Glainach, julius 14. 1867.

Borzasztó gyomor- és idegbajomban, Isten után egyedül az ön Revalesciére-jének köszönhetem életemet. Godez János, a glainai plébánia provisor.

U. p. Unterbergen, Klagenfurt mellett.

Elismervény sz. 62,914.

Weskan, september 14. 1868.

Miután idült aranyér, májbetegségek és dugulás ellen évek óta minden lehető orvosi segélyt siker nélkül

használtam, kétségbeesésemben azon Revalesciére-jéhez veték menedéket. Nem tudom a jó Istennek és önnök eléggé köszönni ezen becses természeti ajándékot, a mely reám nézve kiszámíthatlan jótékonyaság volt. Steinmann Ferencz.

Táplálóból lévén a húsnál, a Revalesciére felnőttek-nél és gyermekeknél 50-szer behozza árát gyógyszerek-ke-l szemben.

1/2 fontos bádog szelencékben 1 frt. 50 kr. 1 frt. 20 kr. 2 frt. 4 frt. 50 kr., 5 frt. 10 frt., 12 frt. 20 frt., 24 frt. 36 frt.

Revalesciére csokoláde poralak- és táblákban: 12 csészére 1 frt. 50 kr. 24 csészére 2 frt. 50 kr.

48 csészére 4 frt. 50 kr. poralakban 120 csészére 10 fr. 288 csészére 10 frt. 576 csészére 36 frt.

Kapható: Barry du Barry és társa által Bécsben Wallfischgasse 8. és Faulak József fűszerkereskedésében, Pesten Török-nél, Brünben Eder F.-nél, Kolozsvárt Binder K. úr gyógytárában bel-monostorutca a Re-doutte során. Továbbá: Kronstädter József urnál kül-monostorutca 134-sz., bel-monostorutca 175 sz. és főtér 2. szám a zálogintézetnél, valamint minden vá-rospan jó gyógyszerészknél és fűszerkereskedőknél; a bécsi ház ezen feljűl mindenütt elküldi postai utalvány vagy utánvét mellett.

„Kronos“ nyugdíj- és életbiztosítótársulat PESTEN.

A l a p t ö k e :

két millió forint o. é.

Iroda: Váci-utca, a „vastuskóhoz“ I. emelet

A kik vezér-, fő-, vagy kerületi ügynökséget kívánnak vállalni, forduljanak ebbeli ajánlataikkal egyenesen az igazgatósághoz Pesten.

Van szerencsénk ezennel a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy a magas magy. kir. ke-reskedelmi miniszterium folyó 1871. évi nov. 18-áról keltezett 11299/71. számú engedélye alapján a

„KRONOS“ nyugdíj- és életbiztosító-társulat P e s t e n

üzleti tevékenységét a mai nappal megkezdette. Dijszabályaink megállapításánál kiterjeszkedtünk az életbiztosítás terén eddigelé felmerült minden biztosítási módozatra s alig létezik a gyakorlat terén üdvösnek bizonyult biztosítási combináció, melyet a legkedvezőbb feltételek mellett ne teljesíthetnénk. — A biztosítási módozatok sokszerűsége s a lehető leg-jutányosabbra szabott díjtételek mellett a díjak befizetését illetőleg mindennemű kedvezményekben része-sítjük a biztosított és

két millió frt. alaptőkénnkel

megkivárató biztosítékot nyújtunk elvállalandó kötelezettségeink teljesítése iránt.

Pest, 1871. november 15.

2—10 (336)

Az igazgalóság.

Az államiól biztosított nagy pénz-kisorsolás

kedvező esetben 100,000 pr. tallér

nyereményt tartalmaz, valamint 60,000, 40,000, 20,000, 16,000, 12,000, 10,000, kettő a 8000, 6000, négy a 4800, 4400, öt a 4000, hat a 3200, hét a 2400, huszon-egy a 2000, három a 1600, har-minchat a 1200, százkettő a 800, kétszázhat a 400, kétszázötvenhat a 200, háromszázötvenegy a 80, és 27,950 a 40, 20 tallér sat.

E nagy és biztosított pénzki-sorsolás huzása hivatalosan van megál-lapítva s már

a f. é. december 20-án

megfőrtendő. Erre, az összeg be-küldése mellett

1 egész ered. sorsjegyet (nem

igérvény) ára 3 frt. 50

1 fél ered. sorsjegyet (nem

igérvény) ára 1 frt. 75

4 negyed ered. sorsjegyet (nem

igérvény) ára 1 frt. —

melyeket a legközelebbi vidékre is

poston és titoktartással megküldök.

Nyeremény összegek és nyeremény

lajstromok az elődöntés után azonnali

következnek.

Tessék tehát a szerencsétől kímé-

nösen kégyel 8—15 (324)

Hekcher Sigmund

bankháza

Hamburgban

mivelőbb és bizalmasan fordulni.

40,000 Rízing késaly-fa

eladó,

ára ezerténként 5 forint o. ért.

Kapható

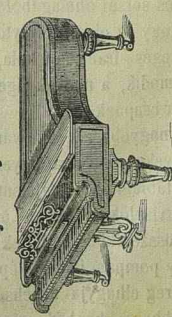
Soos Lajos,

gyógyszerésznek Erzsébetvárt.

Eladó birtok.

Deisen a posta-utczába 24. szám alatti telek a rajta lévő épületekkel és kerttel, egy a hozzájáruló 75 hold külső birtok is örökön eladó. Értekezhetni lehet ugyanott özv. Vajda Ferencz-nél.

31 — Uj és kijátszott

ZONGORÁK a legjobb bécsi firmáktól, kezeség mel-lé a bécsi árban kaphatók

TRISKA FERENCZ.

zongorakereskedő

hi-d-u-t-c-a 315 szám.

Kiigazításokat alaposan végez, méltányos

árért, kezeskedvén azok tartosságáról.